

Asia: VN/10777/2022

Vapaaehtoista maanpuolustusta koskevan lainsäädännön kiireellinen kehittämishanke

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Reserviläisurheiluliitto ry

LAUSUNTO

Viite: Vapaaehtoista maanpuolustusta koskevan lainsäädännön kiireellinen kehittämishanke.
Lausuntopyyntönumeron diaarinumero: VN/10777/2022

Reserviläisurheiluliitto ry:tä (RESUL) on pyydetty ottamaan kantaa luonnokseen hallituksen esitykseksi vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain ja ampuma-asetuksen 17 §:n muuttamiseksi.

Reserviläisurheiluliitto ry näkee hallituksen esityksen myönteisenä ja oikeansuuntaisena. Se korjaa nykyisen vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain pahimpia epäonnistumisia ja toteutuessaan parantaa toimintaedellytyksiä.

Reserviläisurheiluliitto pitää hyvänä, että ammunnan toimintaedellytyksiä kehitetään ja että Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen ampuma-aseita, aseiden osia ja patruunoita pystytään hyödyntämään jatkossa nykyistä paremmin Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen koulustustoiminnassa. On kuitenkin tärkeää myös huomioida koko muun vapaaehtoisuuskentän laaja ampumatoiminta ja reserviläisten omaehtoinen ammunnan harjoittelu osana tätä kokonaisuutta. Paikalliset yhdistykset ja killat järjestävät viikoittain ampumavuoroja, joiden kysyntä on kasvanut entisestään Ukrainan sodan seurauksena. Viime vuonna järjestöjen alaisissa yhdistyksissä ja killoissa oli ampumatapahtumia lähes 30 000, joissa osallistujia oli kaikkiaan 90 000. Ammuttuja laukauksia oli yli kahdeksan miljoonaa laukausta.

Reservin koulutuksen kehittämissuunnitelma on juuri päivitetty vuosille 2022–2024, mikä on laadittu yhdessä Puolustusvoimien, Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen ja maanpuolustusjärjestöjen kesken. Suunnitelmassa painotetaan muun muassa reserviläisten omatoimisen osaamisen ja toimintakyvyn ylläpitoa. Vapaaehtoisissa maanpuolustusjärjestöissä tapahtuva säännöllinen, omaehtoinen ammunnan harjoittelu palvelee tärkeällä tavalla Puolustusvoimien tarpeita, jotta meillä on jatkossakin osaava ja ampumataitoinen reservi. Järjestöjen ampumatoiminta on määrämuotoista, turvallista ja hyvin johdettua. Tuoreessa Reservin kouluttamisen kehittämissuunnitelmassa maanpuolustusjärjestöille on määritelty omat tehtävänsä, jotka tukevat tärkeällä tavalla Puolustusvoimia toimintakykyisen reservin osalta.

Ampumataito on reserviläisen keskeistä sotilasosaamista. On tärkeää, että reserviläisten ampumaharjoitusmahdollisuuksia lisätään. Maanpuolustusjärjestöjen ampumatoiminta on monipuolista ja mukana on lajeja, joita ei pääse muualla harrastamaan, joten siksi on äärimmäisen tärkeää valmistella lakimuutosta yhdessä ja turvata myös maanpuolustusjärjestöjen ammunnan monipuoliset mahdollisuudet myös jatkossa.

Reserviläisurheiluliitto (RESUL) on kolmen maanpuolustusjärjestön (Reserviläisliitto ry, Suomen Reserviupseeriliitto ry ja Maanpuolustuskiltojen liitto ry) urheilun ja liikunnan kattojärjestö, jonka tunnettu kilpaurheilulaji on sovellettu reserviläisammunta (SRA). RESUL on rekisteröinyt SRA-tuotemerkin PRH:ssa, ylläpitää lajin sähköistä asiointipalvelua ja vastaa lajin kehittämisestä sekä koulutus- ja kilpailutoiminnan organisoimisesta. Viime vuosina SRA:n harrastajamäärät ovat olleet erittäin voimakkaassa kasvussa, SRA-ampujakoulutuksen hyväksytysti läpäisseitä on Suomessa yli 10 000. Lajin kehittäminen, ampuijen, tuomareiden ja kouluttajien koulutus sekä kilpailujen organisointi on Reserviläisurheiluliiton vastuulla, ja koulutusta ja valtakunnallisten kilpailujen toteutusta tehdään yhteistyössä Maanpuolustuskoulutus-yhdistyksen kanssa sen kouluttamiseen tarjoamia puitteita hyödyntäen.

Reserviläisurheiluliitto ry:n kannalta suurin ongelma vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetussa laissa on ollut siinä olevat esteet ampua sovelletun reserviläisammunnan (SRA) sääntöjen mukaisia tehtäviä Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen (MPK) järjestämissä tapahtumissa. SRA on yksi reserviläisurheiluliiton tärkeimmistä ja eniten sotilaallisia taitoja kehittävästä ammuntalajeista. SRA on vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain perusteluissa erityisesti mainittu esimerkkinä toiminnallisesta ammunnasta ja sen ampuminen oli mahdollista MPK:n järjestämänä tai tukemana ennen lakiin vuonna 2019 tehtyjä muutoksia. Sen jälkeen sotilaallisia valmiuksia palvelevassa koulutuksessa jäykät asetuspohjaiset ampumaohjelmat eivät ole sallineet tyyppillisiä SRA-ampumasuorituksia, eikä lajia ole myöskään voinut ampua varautumis- ja turvallisuuskoulutuksena (Vartu) sille asetetun ERVA-aseita koskevan käyttökiellon takia. Lakimuutoksessa on tärkeää, että SRA:n tulee olla mahdollista ei vain RESUL:n vaan myös MPK:n tukemana toimintana. SRA:ssa käytettäviä aseita ovat kivääri, tarkkuuskivääri, pistooli ja haulikko. Tehtävissä vaaditaan sotilasaseille tyyppillistä lipaskapasiteettia.

Kiinnitämme huomiota siihen, että luonnoksen 20 § ja 20 a § voidaan tulkita kieltävän kaikkien yli 8,6mm aseiden käytön MPK:n ampumakoulutuksessa, eikä uudistettu laki siten mahdollistaisi lainkaan 9mm pistoolilla ampumista MPK:n ammunnoissa. Kaliiperiraja pitäisi luonnoksessa yksiselitteisesti tarkentaa koskemaan vain kiväärityyppisiä aseita eikä sitä sovelleta muihin aseisiin kuten pistooleihin ja haulikoihin.

Näkemyksemme on, että lain tasolla ei ole myöskään tarkoituksenmukaista säätää ampumaetäisyyksiä ampujan ja maalin välillä (20 a §), vaan niiden osalta tulisi luottaa Puolustusvoimien harkintaan, ratojen ja alueiden turvamääräyksiin sekä eri asetyyppejä ja kaliipereita koskeviin johtosäntöihin.

Helsingissä, 5.5.2022

Reserviläisurheiluliitto ry

Kesälahti Veli-Matti
Reserviläisurheiluliitto ry